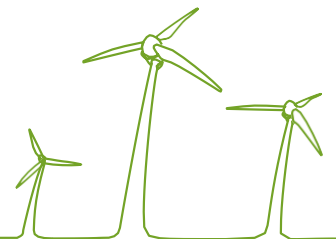

TAIPALSAAREN KUNTA

Konstunrannan ympäristö- ja linnustoselvitys

Sisällysluettelo

1	Johdanto	2
2	Selvitysalue.....	2
3	Lähtötiedot ja menetelmät.....	2
3.1	Lähtötiedot	2
3.2	Maastotyöt.....	3
3.3	Luontokohteiden arvottaminen ja arvottamiskriteerit.....	3
3.4	Uhanalaisuusluokitus	4
3.5	Lintu- ja luontodirektiivi	4
3.6	Luontotyyppien uhanalaisuus.....	4
3.7	Epävarmuudet.....	5
4	Tulokset.....	5
4.1	Yleiskuvaus.....	5
4.2	Kasvillisuus ja luontotyypit.....	7
4.3	Linnusto.....	13
4.4	Muu eläimistö	14
5	Arvokkaat luontokohteet ja lajit.....	14
5.1	Luontokohteet.....	14
5.2	Uhanalaiset, silmälläpidettävät sekä muutoin harvinaiset lajit.....	15
6	Johtopäätökset ja suositukset.....	15

13.8.2015

Konstunrannan ympäristö- ja linnustoselvitys

1 Johdanto

Konstunrannan ympäristö- ja linnustoselvitys on laadittu Taipalsaaren kunnan toimeksiannosta FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:ssä. Selvityksen on laatinut biologi, FM Tiina Mäkelä.

Selvitys täydentää alueelta vuonna 2011 laadittua luonto- ja maisemaselvitystä (FCG 2011). Selvityksessä kuvataan suunnittelualueen kasvillisuuden ja pesimälinnuston nykytila, jotta maankäytösunnittelussa voidaan huomioida luonnonsuojelun kannalta arvokkaiden luontotyyppien, eläimistöltään ja kasvillisuudeltaan merkittävien alueiden sekä luonnonvaraiselle eläimistölle ja kasvistolle tärkeiden ominaispiirteiden säilyminen. Ympäristö- ja linnustoselvitys on laadittu siten, että se on päättäjille, maaomistajille, asukkaille ja muille osalliselle havainnollinen ja ymmärrettävä.

2 Selvitysalue

Suunnittelualue kattaa 103 hehtaarin laajuisen alueen, joka käsittää Konstunrannan alueen Taipalsaaren Saimaanharjun länsiosassa. Selvitysalueen sijainti on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Konstunrannan selvitysalue.

3 Lähtötiedot ja menetelmät

3.1 Lähtötiedot

Lähtötietoina on käytetty mm. seuraavia selvityksiä ja aineistoja:

13.8.2015

- Saimaanharjun asemakaavan ajantasaistamisen luonto- ja maisemaselvitys (FCG 2011)
- Kirjamoinniemen luontoselvitys 2003 (Kai Vuorinen)
- OIVA- ympäristö- ja paikkatietopalvelu
- Kartta-aineistot (mm. vanhat kartat) (Maanmittauslaitos 2015)
- Metlan avoimet aineistot 2015

3.2 Maastotyöt

Selvitysalueen maastoinventoinnit on laadittu 21.6.2015. Sää maastokäynnin aikana oli hyvä: lämpötila +15 °C, pilvisuus 0/8 ja tuulen voimakkuus 0 m/s. Maastokäynnin aikana koko selvitysalue kuljettiin kauttaaltaan läpi.

Eryteisesti kiinnitettiin huomiota seuraaviin:

- suojeluohjelmiin tai -suunnitelmiin kuuluvat kohteet
- luonnonsuojelulain 29 §:n mukaiset luontotyytit
- metsälain 10§:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt
- vesilain 11§:n mukaiset suojeltavat luontotyytit
- mahdolliset liito-oravan potentiaaliset esiintymis- ja levähdyspaikat
- uhanalaisten ja harvinaisten sekä luontodirektiivilajien esiintymät
- paikallisesti harvinaiset ja edustavat kohteet

3.3 Luontokohteiden arvottaminen ja arvottamiskriteerit

Arvoluokitus pohjautuu seuraavaan jaotukseen (Söderman 2003): a) kansainvälisesti arvokkaat kohteet, b) kansallisesti arvokkaat kohteet, c) maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaat kohteet, d) paikallisesti arvokkaat kohteet sekä e) muut luonnonsuojelullisesti arvokkaat kohteet. Vesilain luontotyytit arvotetaan tapauskohtaisesti.

Metsien luonnontilaisuutta arvioitaessa huomioidaan metsän metsähoidollinen tila, lahoppuujatkuvuus ja lahoppuun määrä sekä elävän puuston rakenne ja puulajisuhteet.

Kansainvälisesti arvokkaat kohteet. Tähän ryhmään kuuluvat Natura 2000 -verkoston alueet, Ramsar -alueet ja kansainvälisesti merkittävät kosteikot ja lintualueet (IBA -alueet).

Kansallisesti arvokkaat kohteet. Kansallisesti arvokkaiiin kohteisiin kuuluvat kansallispuistot, luonnonpuistot, suojeluohjelmien kohteet, erämaa-alueet, koskiensuojelulain mukaiset vesistöt, valtakunnallisten suojeluohjelmien kriteerit täyttävät kohteet, kansallisesti tärkeät lintuvesialueet (FINIBA -alueet), kohteet, joilla on luonnonsuojelulain luontotyytpejä (LSL 29§), äärimmäisen ja erittäin uhanalaisten sekä vaarantuneiden lajien esiintymispaikat, erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikat ja muut arvokkaat luonnonsuojelualueet. Lisäksi kansallisesti arvokkaiiin kohteisiin kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaat perinnemaisemat ja kulttuurimaisemat.

Maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaat kohteet. Tähän ryhmään kuuluvat valtakunnallisissa suojeluohjelmissa maakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut kohteet,

13.8.2015

seutu- ja maakuntakaavan suojelualuevaraukset, alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymispaikat ja maakunnallisesti/seudullisesti merkittävät muut luontokohteet.

Paikallisesti arvokkaat kohteet. Paikallisesti arvokkaisiin kohteisiin kuuluvat kohteet, joilla on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä (MeL 10§), yleis- ja asemakaavojen suojeluvaraukset, paikallisesti uhanalaisten ja harvinaisten lajien esiintymispaikat sekä muut paikallisesti harvinaiset ja edustavat luontokohteet.

Muut luonnonsuojelullisesti arvokkaat kohteet. Kohteet, jotka eivät ole edellä mainituissa luokissa mutta, jotka ovat luonnon monimuotoisuuden säilymisen kannalta tärkeitä, esimerkiksi suuret yhtenäiset tavanomaisen luonnon alueet ja ekologiset käytävät. Lisäksi tähän luokkaan kuuluvat luonnonmuistomerkit.

3.4 Uhanalaisuusluokitus

Tiedot alueen uhanalaisista eliölajeista on saatu Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä. Lisäksi tietoja on saatu Natura -alueiden tietokantalomakkeista ja kirjallisuudesta. Maastoinventoinnin yhteydessä havainnoitiin myös uhanalaisia lajeja.

Uhanalaisuusluokitus pohjautuu Punaisen kirjan 2010 esitykseen (Rassi, ym. 2010). Uhanalaisia lajeja ovat äärimmäisen uhanalaiset (CR), erittäin uhanalaiset (EN) ja vaarantuneet (VU) lajit. Silmälläpidettävät (NT) lajit eivät ole uhanalaisia lajeja.

3.5 Lintu- ja luontodirektiivi

Maastoinventointien yhteydessä havainnoitiin Euroopan Unionin lintudirektiivin (79/409/EEC,) liitteen I sekä luontodirektiivin (92/43/ETY)(erityisesti luontodirektiivin liitteen IV(a)) lajeja.

Lintudirektiivin liite I käsittää yhteisön tärkeinä pitämät lajit, joiden suojelemiseksi on osoitettava erityissuojelualueita (Natura 2000 -verkosto). Lintudirektiivi koskee Euroopan luonnonvaraisia lintuja ja sen yleistavoite on ylläpitää tietyt lintukannat sellaisella tasolla, joka vastaa ekologisista, tieteellisistä ja sivistyksellisiä vaatimuksia. Lintudirektiivi edellyttää sekä lintulajien että niiden elinympäristöjen suojelua. Direktiivi kieltää niissä lueteltujen lintujen tahallisen tappamisen, pyydystämisen häiritsemisen erityisesti pesinnän aikana ja kaupallisen käytön.

Liitteessä IV(a) on puolestaan eläin- ja IV(b) kasvilajeja, jotka ovat tiukasti suojeltuja myös luonnonsuojelualueiden ulkopuolella. Näitä ovat esimerkiksi liito-orava, kaikki lepakat ja jokihelmisimpukka. Liitteen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty automaattisesti, ilman erillistä suojelupäätöstäkin. Käytännössä jäsenmaat ovat velvoitettuja rauhoittamaan omalla alueellaan elävät IV-liitteen lajit kansallisessa luonnonsuojelulainsäädännössään.

3.6 Luontotyyppien uhanalaisuus

Luontotyyppien uhanalaisuusluokitus pohjautuu Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarviointiin (Raunio ym. 2008a ja 2008b). Arviointi auttaa kohdentamaan suojelua, hoitoa, ennallistamista, tutkimusta ja seurantaan tarkoituksenmukaisesti. Uhanalaisuuden arvioinnissa Suomi on jaettu kahteen osa-alueeseen. Pohjois-Suomi vastaa pohjoisboreaalista metsäkasvillisuusvyöhykettä ja Etelä-Suomi hemi-, etelä- ja keskiboreaalista vyöhykettä. Kohdekuvauksissa esitetty uhanalaisuusluokka on koko maan osalta esitetty arvio luontotyyppien uhanalaisuudesta.

Luontotyyppien uhanalaisuuden arvioinnissa käytetyt uhanalaisuusluokat vastaavat pääpiirteissään lajien uhanalaisuustarkastelussa käytettyjä luokkia. Uhanalaisen luontotyyppien esiintymiin tai sen keskeisiin laadullisiin piirteisiin kohdistuu

13.8.2015

äärimmäisen suuri välitön uhka, erittäin suuri uhka lähitulevaisuudessa tai suuri uhka keskipitkällä aikavälillä hävitä tarkastelualueelta. Uhanalaisten luontotyyppien esiintymiä voi uhata pelkästään laadullinen heikkeneminen. Uhanalaisia ovat äärimmäisen uhanalaiset (CR), erittäin uhanalaiset (EN) ja vaarantuneet (VU) luontotyypit.

Luontotyyppi on silmälläpidettävä (NT), jos sen esiintymät ovat taantuneet tai se on harvinainen. Säilyvän (LC) luontotyypin esiintymiin ei kohdistu merkittävää häviämisen uhkaa keskipitkällä aikavälillä. Luontotyyppi kuuluu luokkaan hävinnyt (RE), jos sen kaikki esiintymät ovat hävinneet tarkastelualueelta.

3.7 Epävarmuudet

Selvitystyön epävarmuustekijät liittyvät luonnon vuotuisen vaihteluun sekä maastoinventointien rajalliseen kestoan. Inventointitulokset ilmentävät aina hetkellistä luonnon tilaa, joka voi jossain määrin vaihdella vuosittain. Maastoinventoinnit on tehty parhaimman kasvukauden aikaan kesällä 2015. Vuonna 2015 lintujen pesinnät olivat 1-2 viikkoa myöhässä, joten selvityksen maastotöiden aikaan pesinnät olivat käynnissä ja eri lajien havainnointi mahdollista. Selvityksessä on pystytty kartoittamaan alueen luontoarvot maankäytön suunnittelun kannalta riittävällä tarkkuudella.

4 Tulokset

4.1 Yleiskuvaus

Selvitysalueeseen kuuluu Konstunrannan alue Taipalsaaren Saimaanharjun länsiosissa. Alue on lähes kokonaan metsämaata ja sijoittuu länteen viettävälle harjurinteelle. Rinteen yläosat sijoittuvat noin sata metriä meren pinnan yläpuolelle (m mpy) ja ranta-alueet puolestaan sijaitsevat hieman alempana, noin 75–80 m mpy. Alueella on vapaa-ajanrakennuksia kolmella paikalla.

Ranta-alueet ovat vaihtelevasti hiekkaa, kivikkoa sekä paikoin kalliota. Konstunhiekan alueella on laaja hiekkaranta, joka on virkistyskäytössä. Alueella risteilee myös useita polkuja ja hiekkatie. Alueen pohjoisosissa on suojeltu muinaismuistoalue; kivikautinen Konstunkankaan asuinpaikka (Oiva 2015).

13.8.2015

Kuva 2. Selvitysalueelle tyypillistä harvennettua kangasmetsää.

Metsäalueet ovat pääasiassa tuoretta ja kuivahkoa kangasmetsää. Selvitysalueen eteläosa on metsittynyttä peltoa (kuva 4). Tällä alueella maaperä on rehevää ja kasvillisuus on muuta selvitysalueita monipuolisempaa. Alueella esiintyy lehtipuuvaltaista luhtametsää ja paikoin myös tuoreen ja kuivan lehdon kasvillisuutta.

Kuva 3. Konstunhiekan uimarantaa.

13.8.2015

Kuva 4. Ote vuoden 1971 peruskartasta (1:20 000)(Maanmittauslaitos 2015), jossa selvitysalueella sijaitsee vielä avoin peltoalue.

4.2 Kasvillisuus ja luontotyytit

Taipalsaari sijaitsee eteläborealisella kasvillisuusvyöhykkeellä Järvi-Suomen kasvimaantieteellisellä alueella. Selvitysalueen pääkasvupaikkatyytit ovat tuore- ja kuivahko kangas. Lehtomaista kangasta esiintyy vähemmän ja laikuittaisesti tuoreiden kankaiden ohessa. Lehtoa alueella esiintyy hyvin pieninä laikkuina.

Selvitysalueen puusto on keski-ikäistä tai varttuvaa. Pääpuulajit ovat mänty ja kuusi. Ranta-alueilla esiintyy paikoin harmaaleppää ja haapaa sekä jonkin verran tervaleppää.

Ranta-alueilla esiintyy paikoin suokasvillisuutta. Kapea nebareunus kiertää länsirannikon lahdenpohjukoita. Pieniä kallioalueita löytyy rantavyöhykkeeltä Konstunhiekan eteläpuolelta.

Selvitysalueen pääkasvillisuustyytit on esitetty kuvassa 5 erillisinä kasvillisuuskuvioina. Kuviokohtaiset selitykset on esitetty kuvan alla.

13.8.2015

Kuva 5. Selvitysalueen pääkasvillisuustyypit kuvioittain.

Kasvillisuuden kuvaus kuviokohtaisesti:

- 1) Sairaalanrinteen lounaispuolella, rannan läheisyydessä on metsäluhtaa, joka on kehittynyt vanhalle metsittyneelle/metsitetylle peltoalueelle. Alue on ojitettu, mutta maaperä on yhä hyvin kostea. Alueella pääpuulajeja ovat raudus- ja hieskoivu. Kenttäkerroksessa runsaana esiintyvät mm. luhtakastikka, suohorsma, metsä- ja suokorte, koiranputki ja järviruoko. Kuvion pohjoisosassa esiintyy myös kuivan lehdon kasvillisuutta kuten ahomansikkaa, nuokkuhelmikkää ja ahopukinjuurta. Kuiva lehto on kehittynyt vanhalle peltopohjalle, eikä luontotyyppi ole luonnontilainen. Paikoin kasvaa myös särmäkuismaa, puna-ailakkia, syyläjuurta, metsävirnaa ja niittyleinikkiä. Vanhan peltoalueen eteläosat on istutettu aikoinaan lehtikuuselle.

Alueen pohjoisosa on myös kosteaa, ojitettua entistä peltoa. Valtapuuston muodostavat tervaleppä ja hieskoivu. Lisäksi alueella kasvaa mm. haapaa ja harmaaleppää. Kenttäkerroksen valtalajistoa edustavat hiirenporras, mesiangervo, suokorte ja järviruoko. Muuta lajistoa edustavat mm. osmankäämi, metsäalvejuuri sekä luhtakastikka. Pensaskerroksessa esiintyy mm. korpipaatsamaa ja tuomea. Rannassa korpikasvillisuus vaihtuu järviruokovaltaiseksi avoluhdaksi.

Vanha, kosteapohjainen peltoalue on kehittynyt kasvillisuudeltaan ja linnustoltaan monimuotoiseksi kokonaisuudeksi.

13.8.2015

Kuva 6. Kostea korpikasvillisuutta Konstunniemen itäpuoleisella alueella.

Kuva 7. Entiselle pellolle kehittyntä luhtakasvillisuutta

13.8.2015

- 2) Tuoretta, mäntyvaltaista kangasta, jossa kasvaa sekapuuna runsaasti rauduskoivua ja hieman kuusta. Kenttäkerroksessa vallitsevat metsälauha, sananjalka, vuohenputki ja paikoin nokkonen.
- 3) Tuoretta lehtoa ja lehtomaista kangasta. Puusto varttuvaa. Ylispuuna vanhat männyt. Muun puuston muodostavat harmaaleppä, rauduskoivu ja kuusi. Lahopuuta kohtalaisesti. Pensaskerros on tiheä ja siinä esiintyvät mm. pihlaja, tuomi, terttuselja ja koiranheisi. Kenttäkerroksessa kasvavat mm. sananjalka, metsäkastikka, puna-ailakki, oravanmarja, karhun- ja koiranputki, mesimarja, käenkaali, nurmitädyke ja kultapiisku.

Kuva 8. Hyvin rehevää, lehtomaista kangasmetsää ja tuoretta lehtoa selvitysalueen keskiosissa.

- 4) Järviruokovaltaista avoluhtaa.
- 5) Harvennettua puolukkatyyppin kuivahkoa kangasta sekä tuoretta kangasta. Valtapuuna mänty.

13.8.2015

Kuva 9. Kuivahkoa puolukkatyyppin kangasmetsää sairaalan eteläpuolisella rinteellä

- 6) Valoisaksi harvennettua koivu- ja mäntyvaltaista tuoretta kangasta. Tuoreilla kankailla kenttäkerroksessa vallitsee mustikka ja monin paikoin hyvin runsaana esiintyvä metsäkastikka. Varvuston seassa esiintyviä lajeja ovat mm. kultapiisku, sananjalka, metsälauha ja nuokkotalvikki.
- 7) Kuusivaltaista, tuoretta ja paikoin myös lehtomaista kangasmetsää. Puusto käsiteltyä (harvennettu) ja iältään varttuvaa. Kenttäkerros rehevä. Kasvillisuutta edustavat mm. mustikka, sananjalka, metsäkastikka, puna-ailakki, metsäalvejuuri ja käenkaali.
- 8) Mäntyvaltaista, puolukkatyyppin kuivahkoa kangasta. Puusto keski-ikäistä. Kenttäkerroksen tyyppilajeina kuivahkolla kankaalla esiintyvät puolukka, sianpuolukka ja kanerva sekä kangasmaite. Puuston seassa esiintyy paikoin runsaasti pienikokoista katajaa. Konstunhiekkan läntisellä metsäalueella esiintyy myös jonkin verran häränsilmää. Ylärinteen paahdealueilla on pieni esiintymä silmällä pidettäväksi luokiteltua kissankäpälää.
- 9) Järviruokovaltaista avo- ja pensaikkualueita. Alueella esiintyvät mm. kurjenjalka, luhtasara, suomyrtti, osmankäämi, keltakurjenmiekkä, raate ja järvikorte. Muuta rantakasvillisuutta edustavat mm. ranta-alpi, terttualpi, jouhisara, pullosara, vesisara, rantavihvilä ja järviruoko.
- 10) Konstunhiekkan virkistyskäytössä oleva hiekkaranta. Ei luonnontilainen.
- 11) Mäntyvaltaista, puolukkatyyppin kuivahkoa kangasta. Puusto keski-ikäistä.
- 12) Järviruokovaltaista avoluhtaa. Muuta kasvillisuutta mm. keltakurjenmiekkä ja osmankäämi.

13.8.2015

- 13) Kuivahkoa ja kuivaa kangasta ja paikoin avokalliota. Kallioalueilla esiintyvä kasvillisuus on melko vaatimatonta ja kärsinyt rantojen virkistyskäytöstä. Kalliorannoilla esiintyvät mm. viherjäsenruoho, rantaluikka ja rätvänä.
- 14) Mäntyvaltaista tuoretta ja paikoin lehtomaista kangasmetsää. Puusto keski-ikäistä ja harvennettua. Sekapuuna rauduskoivua. Alikasvoksena esiintyy kuusta ja pihlajaa. Kenttäkerroksessa kasvaa mustikan ohella runsaasti metsäkastikkaa. Ylärinteillä on kapea reunus paahteista kuivahkoa ja kuivaa kangasta, jossa valtalajeina ovat puolukka ja sianpuolukka sekä kanerva.

Rannan läheisyydessä valoisiksi harvennetut kangasmetsät ovat paikoin hyvin kulttuurivaikutteisia ja reheviä. Kenttäkerroksessa esiintyy runsaasti mm. vuohenputkea ja nokkosta sekä myös todennäköisesti puutarhasta karannutta lehtoakileijaa.

Kuva 10. Vuohenputki- ja lehtoakileijakasvustoa Konstunhiekkan uimarannan läheisyydessä.

- 15) Kuivahkoa ja kuivaa kangasta ja paikoin avokalliota. Kallioalueilla esiintyvä kasvillisuus on melko vaatimatonta ja kärsinyt rantojen virkistyskäytöstä. Kalliorannoilla esiintyvät mm. viherjäsenruoho, rantaluikka ja rätvänä.
- 16) Avo- ja pensaikkuuhtaa, jonka kasvillisuutta edustavat mm. kurjenjalka, luhtakastikka, järviruoko ja pajut.

13.8.2015

4.3 Linnusto

Selvitysalueella esiintyy melko monipuolinen linnusto. Pesimäaikaisessa kartoituksessa havaittiin yhteensä 27 eri lintulajia. Runsaimpia lajeja ovat tavanomaiset metsien yleislajit kuten peippo, pajulintu, metsäkirvinen, vihervarpunen, sepelkyyhky ja punarinta. Yleisiä ovat myös tali- ja sinitiainen, musta-, laulu- ja punakylkirastas, viherpeippo ja västäräkki. Varislinnuista havaittiin harakka ja varis. Alueella havaittiin myös kaksi leppälinnun reiviiriä. Laji kuuluu Suomen kansainvälisiin vastuulajeihin, mutta on yleinen pesimälintu valoisissa metsissä ja kulttuuriympäristöissä koko maassa. Konstunhiekkan ranta-alueella havaittiin käpytikän pesä. Kuivemmillä mäntykankailla pesii harmaasieppo useamman parin voimin.

Rehevien lehti- ja sekametsien lajeja edustavat lehto- ja mustapääkerttu. Ranta-alueiden luhdissa pesivät ruokokerttunen sekä pajusirkku. Ranta-alueilla havaittiin myös silmälläpidettäväksi luokiteltu rantasipi.

Varsinaisista vesilinnuista selvitysalueella havaittiin ainoastaan sinisorsapoikue Konstunhiekkan eteläpuolella pienessä luhtaisessa lahdenpohjukassa.

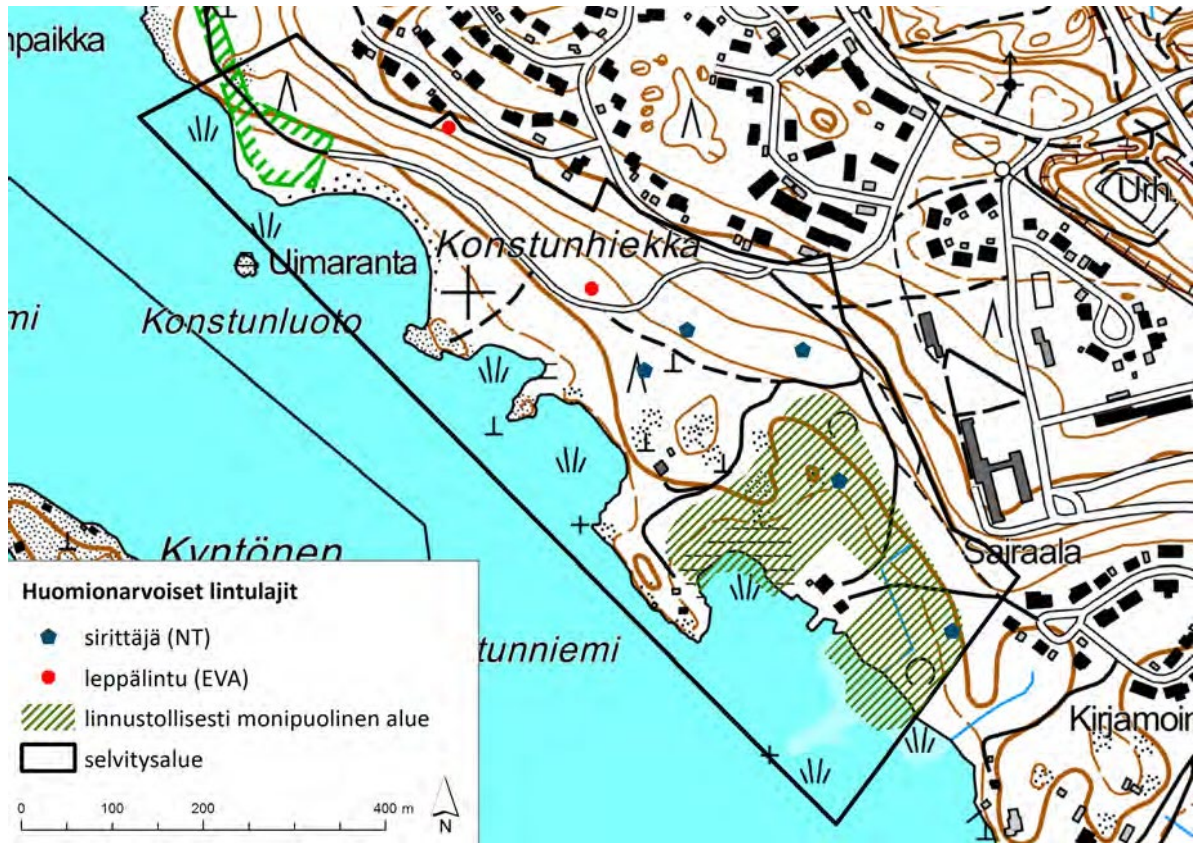
Pesimäympäristöltään hieman vaateliaammista pesimälajeista alueella esiintyvät valtakunnallisesti silmälläpidettäväksi luokiteltu sirittäjä (useita pareja), puukiipijä (kaksi paria) ja peukaloinen (useita pareja). Uhanalaisia lintulajeja selvitysalueella ei havaittu. Alueella ei ole vaateliaille vanhan metsän lajeille soveltuvaa pesimäympäristöä.

Linnustollisesti selvitysalueen arvokkain osa on eteläosan metsittynyt peltoalue rantoineen. Tällä aluskasvillisuudeltaan rehevällä ja lehtipuuvaltaisella alueella esiintyy merkittävä osa alueella pesivistä lintulajeista (kuva 12).

Kuva 11. Käpytikalla oli kesällä 2015 pesä Konstunrannan alueella.

13.8.2015

Kuva 12. Linnustoltaan monipuolisen alueen rajaus sekä huomionarvoisten lajien havaintopaikat.

4.4 Muu eläimistö

Selvitysalueen muu eläimistö edustaa tavanomaista talousmetsien ja kulttuuriympäristöjen lajistoa. Maastokäynnillä alueelta ei tehty havaintoja uhanalaisista tai luontodirektiivin liitteen IV(a) eläinlajeista. Selvitysalueella ei ole riittävän laajoja ja sopivia elinympäristöjä liito-oravalle. Joidenkin Suomessa yleisinä tavattavien lepakkolajien esiintyminen alueella on mahdollista, mutta lepakoita ei tämän selvityksen yhteydessä kartoitettu.

5 Arvokkaat luontokohteet ja lajit

5.1 Luontokohteet

Selvitysalueelle sijoittuva arvokas luontokohde on kuvattu alla ja sen sijainti ja rajaukset on esitetty **liitteessä 1**.

1. Lehtolaikku (0,4 ha), paikallisesti arvokas

Pieni rinnelehto. Puusto melko luonnontilaista. Ylispuuna vanhat männyt ja kuuset. Muun puuston muodostavat harmaaleppä ja rauduskoivu. Lahopuuta kohtalaisesti. Pensaskerros on tiheä ja siinä esiintyvät mm. pihlaja, tuomi, terttuselja ja koiranheisi. Kenttäkerroksessa kasvavat mm. sananjalka, metsäkastikka, puna-ailakki, oravanmarja, karhun- ja koiranputki, mesimarja, käenkaali, nurmitädyke, metsäkurjenpolvi ja kultapiisku. Tuoreet lehdot on luokiteltu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi (VU) luontotyyppiä (Raunio ym. 2008). Kohteella sijaitsee myös mahdollinen metsälain 10§:n erityisen arvokas elinympäristö (kohta 3: rehevät

13.8.2015

lehtolaikut, joiden ominaispiirteitä ovat lehtomulta, vaateliias kasvillisuus sekä luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen puusto ja pensaskasvillisuus).

Kuva 13. Pieni lehtoalue selvitysalueen keskiosissa.

5.2 Uhanalaiset, silmälläpidettävät sekä muutoin harvinaiset lajit

Selvitysalueella havaitut huomionarvoiset lajit on lueteltu alla ja niiden havaintopaikat **liitteessä 1**.

Sirittäjä (*Phylloscopus sibilatrix*)

Silmälläpidettävä (NT). Useita pareja eri puolilla selvitysaluetta ja poikue selvitysalueen eteläosassa. Laji on Suomessa yleinen pesimälaji rehevissä koivua kasvavissa kangasmetsissä. Suomen nykyinen kannanarvio on 100 000–200 000 paria (Valkama ym. 2011).

Rantasipi (*Actitis hypoleucos*)

Silmälläpidettävä (NT). Havaittu selvitysalueen ulkopuolella. Vanha havainto selvitysalueen rannalta vuonna 2011 (FCG 2011). Yleinen kahlaajalaji vesien äärellä koko Suomessa. Suomessa pesii noin 150 000 paria (Valkama ym. 2011).

Kissankäpälä (*Antennaria dioica*)

Silmälläpidettävä (NT). Pieni kasvusto ylärinteellä selvitysalueen keskiosissa. Taantuva kuivien kankaiden laji Suomessa.

6 Johtopäätökset ja suositukset

Selvitysalue soveltuu pääosin hyvin tai kohtalaisesti rakentamiseen. Selvitysalueella vaihtelevat lehtomaiset, tuoreet ja kuivahkot kangasmetsät sekä metsittyneet

13.8.2015

peltoalueet. Myös tuoretta lehtoa esiintyy laikuittain. Alueen keskiosiin sijoittuva hieman laajempi lehtoalue on mahdollinen metsälain 10§:n mukainen erityisen arvokas elinympäristö.

Maankäytön suunnittelussa keskeisiä huomioitavia alueita ovat selvityksessä esille tuodut linnuston kannalta arvokkaat alueet, sekä lehtoalue, joilla esiintyy uhanalaista luontotyyppiä.

Arvokkaat luontokohteet suositellaan huomioitavaksi maankäytössä siten, että kohteet lähiympäristöineen jätetään rakentamisen ulkopuolelle.

FCG SUUNNITTELU JA TEKNIikka OY

Laatinut:

Tiina Mäkelä
suunnittelija, FM

LÄHTEET

FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy 2011: Saimaanharjun asemakaavan ajantasaistamisen luonto- ja maisemaselvitys (FCG 2011).

Metsäntutkimuslaitos 2015: avoimien aineistojen latauspalvelu < kartta.metla.fi/> (viitattu 13.8.2015)

OIVA –ympäristö ja paikkatietopalvelu. < www.ymparisto.fi/oiva> (viitattu 12.8.2015).

Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (toim.) 2001. Suomen lajien uhanalaisuus 2000. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 432 s.

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslen, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Erillisjulkaisu. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus. 685 s.

Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.) (2008a): Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. – Suomen ympäristö 8/2008. Suomen ympäristökeskus.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. - kaavoituksessa, YVA –menettelyssä ja Natura -arvioinnissa. – Ympäristöopas 109.

Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: Suomen III Lintuatlas. – Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö. < atlas3.lintuatlas.fi> (viitattu 12.8.2015) ISBN 978-952-10-6918-5.

Vuorinen, K. 2003: Kirjamoinniemen luontoselvitys. Raportti.

Liite 1: Arvokkaat luontokohteet ja lajit